

Informační gramotnost

David Martin Viktor

Proč?

- Českou společnost poslední roky trápí nedostatek informační gramotnosti
- 53% dětí neví, jak si ověřit informace, jak říká [EU Kids Online IV](#)
- Aby děti a dospívající uměli nakládat s informacemi na internetu.
- [18%](#) dětí a dospívající neví jaké informace dávat na internet

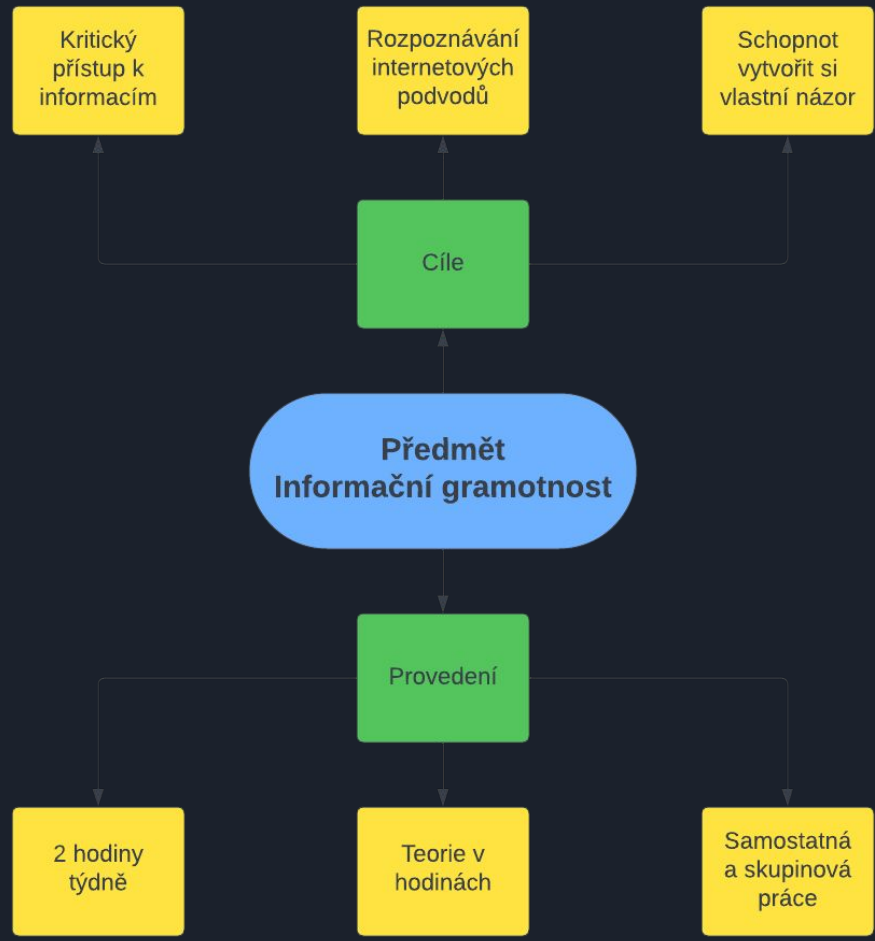
Myšlenka?

Svět kolem nás se za posledních několik dekad změnil k nepoznání. Změnil se způsob života všech vrstev populace a s tím i pohled na svět. Jeden z mála aspektů lidského života, který se za více než padesát let téměř nezměnil, je školství. Dnešní školství je v podstatě k nerozeznání od toho před padesáti lety. Základní škola by měla být základem do života a přípravou na svět, který se neodehrává ve školních lavicích. Kritický pohled na informace přijaté z jakéhokoliv zdroje je jednou z nejdůležitějších schopností dneška. Pomáhá učinit správná osobní rozhodnutí a neztratit se v každodenním návalu informací. S rozvíjející se umělou inteligencí schopnou napodobovat obličej i hlasy přibývá více a více hrozeb, kterým musíme čelit.

Pro koho by byl předmět určený a jak by probíhal?

- Předmět pro 8. a 9. třídy základních škol a odpovídajících ročníků na víceletých gymnáziích
- Hodinová dotace v prvním roce výuky by byly dvě hodiny týdně
- Hodinová dotace ve druhém roce je zmenšena na jednu hodinu týdně hlavně kvůli přípravě na přijímací zkoušky na střední školy
- Učitelům by byl poskytnut dvoudenní úvodní kurz

Uvedení nového předmětu do škol

Uvědomujeme si, že je složité do škol nový předmět zavést. Jak na straně vedení, tak pro učitele vznikají potíže, mnohdy spojené s nedostatečnou schopností školního systému se rychle na změny adaptovat. Proto jsme se rozhodli eliminovat problémy spojené se schvalováním učebnic, tím že podklady pro výuku bude připravovat učitel, na základě doporučení od odborné rady složené z odborníků na tuto problematiku. Učit by mohl jakýkoliv učitel druhého stupně nebo odborník z praxe.

Kde vzít na předmět čas v rozvrhu?

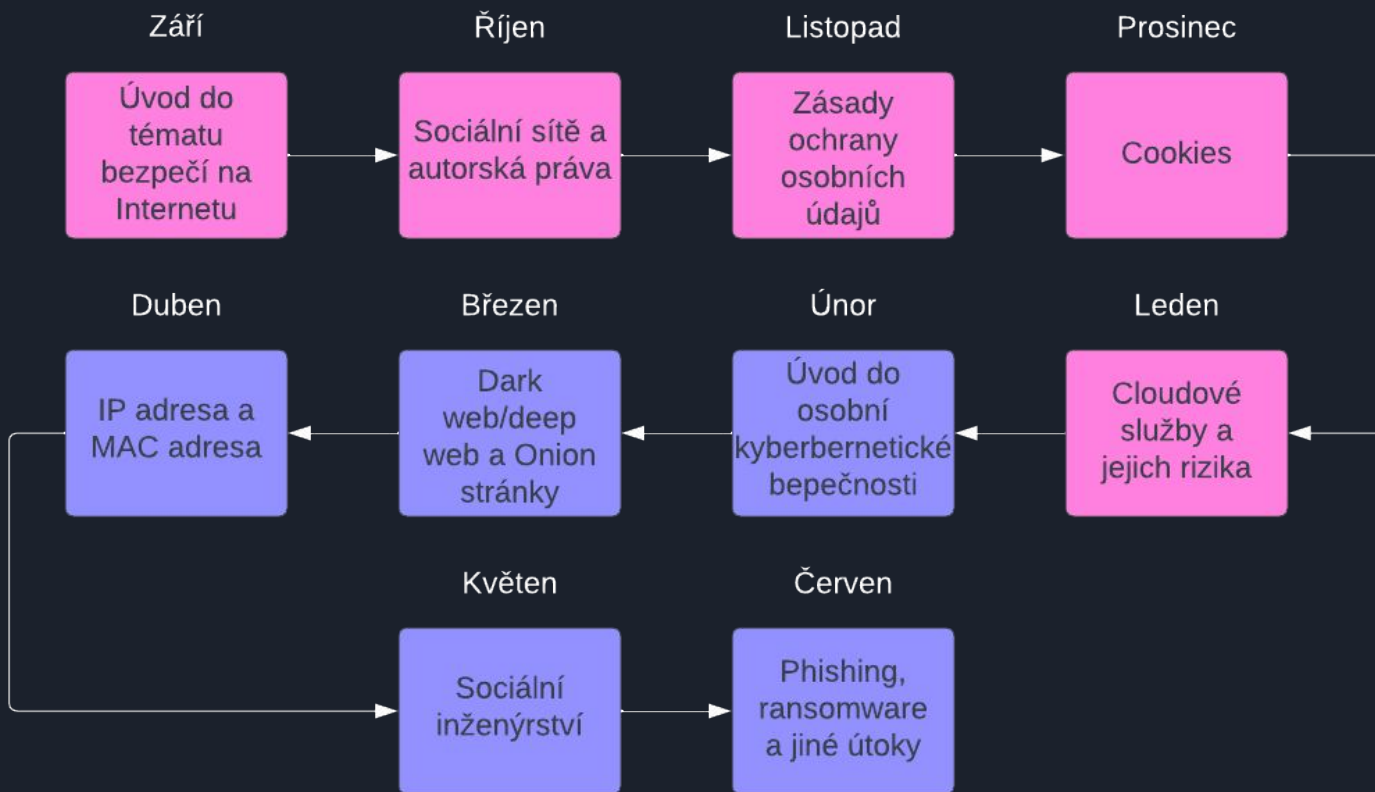
Uvědomujeme si, že rozvrh základních škol momentálně praská ve švech. Látky přibylo a hodinová dotace je stejná. Náš návrh na změnu systému obsahuje zavedení výchovných předmětů (výtvarná výchova, hudební výchova, pracovní výchova) jako volitelných předmětů. Tím se zvedne efektivita výuky a uvolní se čas na náš nový předmět. Věříme, že výchovné předměty jsou v ročníku, kdy žáci skládají přijímací zkoušky, velice nepodstatná, proto je ponecháme pouze ve volitelném provedení a necháme žákům volnou ruku pro výběr předmětu, který je připraví třeba na jejich střední školu.

Učební plán 8. třída

V osmé třídě a odpovídajících ročnících gymnázia je předmět zaměřen spíše na teoretické znalosti problematiky. Žáci si zopakují a rozšíří některé znalosti z IT předmětů z předešlých ročníků. Dále se budou plynule posouvat do pro ně ještě neznámých témat, která jsou ale podle našeho názoru důležitá pro jejich budoucí pohyb na internetu. V druhém pololetí se dostanou do tématu uživatelské kybernetické bezpečnosti. Budou obeznámeni s různými způsoby útoků na jejich soukromí, data a finance. Skrze celou výuku budou k dispozici odborné přednášky, připravené již zmiňovanou odbornou radou, které žákům pomohou v orientaci v celém předmětu.

Učební plán 8. třídy

Výstupy prvního roku výuky předmětu Informační gramotnost

Žák zná:

- zásady bezpečného chování se na internetu
- zásady autorských práv
- způsoby jak chránit své osobní údaje
- principy fungování cookies a jejich vlastnosti

Žák umí:

- používat cloudové služby a je si vědom jejich rizik
- rozpoznat sociální inženýrství
- čelit kybernetickým útokům
- odhalit phishing ve všech podobách

Učební plán 9. třída

Ve druhém roce výuky předmět informační gramotnost bude více praktický. Žáci by v tomto roce výuky měli rozšířit svoje schopnosti ověřit získanou informaci z jakéhokoliv zdroje. Zvládnout identifikovat argumentační faul a odolat pokusům o manipulaci. Žáci budou vypracovávat řešení na zadaná témata jednotlivě, ale i ve skupinách. Budou otevřeně debatovat a obhajovat své názory. Zároveň si osvojí základní prezentační dovednosti. Naše představy jsou takové, že učitel bude pro žáky druhý rok spíše mentor. Bude dohlížet na dodržování termínů, a pracovat jako nestranný moderátor vzniklých diskuzí, bude žáky usměrňovat ke kritickému pohledu na nabývané informace.

Učební plán 9. třída

Výstupy druhého roku výuky předmětu Informační gramotnost

Žák zná:

- základní pojmy žurnalistiky
- metody získávání informací z textu
- příklady manipulace a obranu proti ní

Žák umí:

- Řídit tým
- Vést kultivovanou diskuzi
- Najít a ověřit informaci

Slovo závěrem

Je nám jasné, že hledat chyby v již vybudovaném systému zvládne každý. Málokdo je schopen nabídnout řešení. Školní systém v Česku funguje dobře, ale chybí mu inovace a schopnost být flexibilní. Do budoucna bychom měli přemýšlet otevřeně, ale i skepticky. Větší zásahy do rozvrhu by vyžadovaly kompletní reformy celého systému výuky. Chtěli jsme proto nabídnout alespoň částečné řešení velice komplexního problému. Hodně z témat našeho předmětu se překrývá s látkou jiných předmětů, které by také museli upravit svůj obsah. Do budoucna doufáme ve větší spolupráci mezi učiteli, žáky a napříč předměty. Jsme rádi za možnost vyjádřit a předat naše myšlenky dál. Děkujeme za váš čas a pozornost.

Martin

Viktor

David